

بررسی میزان صحت شماره‌های رده کنگره در فیپای کتاب‌های فارسی
منتشره سال‌های ۱۳۸۰-۱۳۸۴ موجود در کتابخانه دانشکده دامپزشکی
دانشگاه تهران

لادن داریوش نیاکان

کارشناس کتابداری پزشکی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

مریم جان محمدی

دانشجوی کارشناسی ارشد کتابداری دانشگاه تربیت مدرس

چکیده

هدف: از آنجا که فهرست‌نویسی پیش از انتشار و عناصر آن از جمله شماره رده‌بندی به عنوان یک منبع قابل اعتماد در بسیاری از کتابخانه‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد، در این مقاله سعی شده است میزان صحت شماره‌های رده‌بندی کنگره موجود در فهرست‌نویسی پیش از انتشار ۱۵۵ عنوان کتاب فارسی که در کتابخانه دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران سازماندهی شده‌اند بررسی گردد.

روش: در این پژوهش از روش تحلیل محتوا برای بررسی فیپای ۱۵۵ عنوان کتاب فارسی، و مطابقت آن با رده‌بندی کنگره استفاده شده است.

یافته‌ها: شماره رده‌بندی کنگره در ۲۸ عنوان (۱۸ درصد) از کتاب‌هایی که دارای فیپا بوده‌اند اشتباه بوده است. این اشتباهات به دو دسته: حروفچینی (۱/۲۸ درصد) و غیرحروفچینی (۱۶/۷۲ درصد) تقسیم می‌شوند. در مقاله حاضر با استناد به کتاب‌های رده‌بندی کتابخانه کنگره و آپک برخی کتابخانه‌های معتبر دنیا، تعدادی از موارد اشتباه به تفصیل شرح داده شده است.

واژه‌های کلیدی: فیپا، رده‌بندی کنگره، دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، فهرست‌نویسی.

مقدمه

فرایند سازماندهی، یکی از چهار کارکرد عمده کتابداری و اطلاع‌رسانی است. در صورتی که کتابخانه‌ها به صورت غیرمتمرکز به این کار اقدام نمایند، علاوه بر اتلاف وقت و هزینه، احتمال دارد کتابی واحد در کتابخانه‌های مختلف به شکل‌های متفاوتی فهرست‌نویسی شود و در مجموع یکدستی و هماهنگی میان کتابخانه‌ها از میان برود. لذا برای احتراز از چنین مشکلاتی، فکر تهیه فهرست‌برگه، همزمان با انتشار هر کتاب در اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم توسط برخی کتابداران آمریکایی و انگلیسی مطرح شد. (فتاحی، ۱۳۷۹، ص ۲۳۹)

در حال حاضر در برخی کشورها این برنامه اجرا می‌شود. در ایران، از مهر ۱۳۷۷ کتابخانه ملی با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، فهرست‌نویسی پیش از انتشار را به طور رسمی آغاز کرد. ماده (۲) آیین‌نامه اجرایی، هدف از فهرست‌نویسی پیش از انتشار را این‌گونه بیان می‌کند: هدف از فهرست‌نویسی پیش از انتشار، ایجاد دقت، صحت، سرعت و یکدستی در امور فهرست‌نویسی و پیشگیری از دوباره کاری در کتابخانه‌هاست که در نتیجه، مقدار قابل توجهی از بودجه کتابخانه‌ها صرفه‌جویی خواهد شد و کارمندان متخصص کتابخانه‌ها می‌توانند اوقات خود را صرف خدمات به مراجعان و ایجاد شبکه‌های اطلاع‌رسانی کنند.^۱

از جمله عناصر اصلی فیپا شماره رده‌بندی است، که به تعیین محل کتاب در قفسه کمک می‌کند. شماره رده، قسمت اصلی شماره راهنما را تشکیل می‌دهد. این شماره دو هدف مشخص دارد:

۱. یاری به خواننده در یافتن یک کتاب معین
۲. یاری به خواننده در یافتن همه کتاب‌های هم‌نوع در یک جا (ابرامی، ۱۳۷۸،

ص ۱۴۳)

در متن حاضر صحت شماره رده کنگره فیپا در تعدادی از کتاب‌های فارسی فهرست‌نویسی شده در کتابخانه دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران بررسی گردیده

است.

بیان مسئله

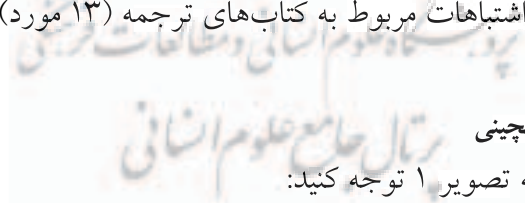
در سال‌های ۱۳۸۰-۱۳۸۴، تعداد ۱۵۵ عنوان کتاب فارسی که دارای فیپا بوده، در کتابخانه دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران سازماندهی شده است. درحین سازماندهی مشخص گردید که فهرست‌برگه‌های فیپا، هم در قسمت توصیفی و هم در قسمت تحلیلی اشتباهاتی دارد.

کوکبی (۱۳۸۱) در مقاله‌ای به بررسی اشکالات فهرست‌نویسی توصیفی دو مورد از فهرست‌برگه‌های پیش از انتشار پرداخته است.

با توجه به اهمیت رده‌بندی کتاب‌ها چه از لحاظ سازماندهی و چه از جهت بازیابی کتاب‌ها، در این مقاله فقط اشتباهات رده‌بندی کنگره موجود در فیپا مورد بررسی قرار می‌گیرد.

اشتباهات را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد، که دسته دوم خود به دو دسته فرعی‌تر تقسیم می‌شود:

۱. اشتباهات حروفچینی (۲ مورد)
۲. اشتباهات غیرحروفچینی (۲۶ مورد)
- ۲-الف. اشتباهات مربوط به کتاب‌های تالیف (۱۳ مورد)
- ۲-ب. اشتباهات مربوط به کتاب‌های ترجمه (۱۳ مورد)

۱. اشتباهات حروفچینی
برای نمونه به تصویر ۱ توجه کنید:

شماره رده در این فهرست‌برگه SH/۹ است. با مراجعه به کتاب رده S ملاحظه می‌شود که شماره صحیح این کتاب SH 156.9 است. با توجه به این که هیچ شماره‌ای با ممیز شروع نمی‌شود، به نظر می‌رسد خطای دید حروف‌چین باعث حذف شماره ۱۵۶ گردیده است.

راس، لینزی	Ross, Lindsay G.
فنون بیهوشی و تسکین در آبزیان/ تالیف لینزی، جی راس، باربارا راس؛ مترجمان سعید میرزرگر، مسعود صیدگر. - تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات و چاپ، ۱۳۸۴.	میرزرگر، سعید صیدگر. - تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات و چاپ، ۱۳۸۴.
پانزده، ۲۲۷ ص.: مصور، جدول، نمودار. - (انتشارات دانشگاه تهران؛ شماره ۲۷۳۴).	پانزده، ۲۲۷ ص.: مصور، جدول، نمودار. - (انتشارات دانشگاه تهران؛ شماره ۲۷۳۴).
فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.	فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.
عنوان اصلی: Anaesthetic and Sedative Techniques for Aquatic Animals	عنوان اصلی: Anaesthetic and Sedative Techniques for Aquatic Animals
کتابنامه.	کتابنامه.
۱. بیهوشی حیوانها. ۲. تسکین در حیوانها ۳. آبزیان- فیزیولوژی. ۴. ماهیها- فیزیولوژی	۱. بیهوشی حیوانها. ۲. تسکین در حیوانها ۳. آبزیان- فیزیولوژی. ۴. ماهیها- فیزیولوژی
الف. راس، باربارا، Ross, Barbara ب. میرزرگر، سعید، ۱۳۴۲-، مترجم. ج. صیدگر، مسعود، ۱۳۴۸-، مترجم. د. دانشگاه تهران. موسسه انتشارات و چاپ. ه. عنوان.	الف. راس، باربارا، Ross, Barbara ب. میرزرگر، سعید، ۱۳۴۲-، مترجم. ج. صیدگر، مسعود، ۱۳۴۸-، مترجم. د. دانشگاه تهران. موسسه انتشارات و چاپ. ه. عنوان.
۹ ف ۲ / ۹ / SH	۱۳۸۴
کتابخانه ملی ایران	۳۳۱۷۰-۸۴ م

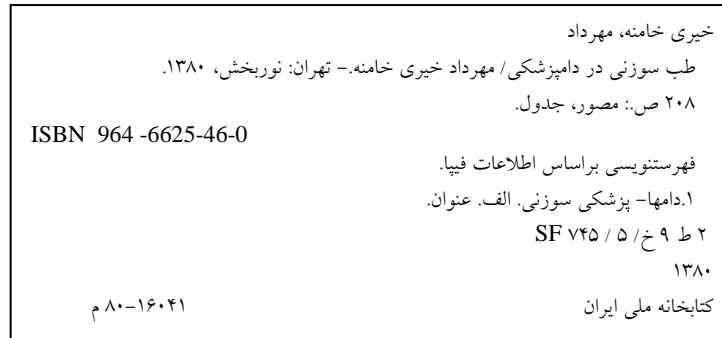
تصویر ۱. فهرست‌برگه پیش از انتشار کتاب «فنون بیهوشی و تسکین در آبزیان»

در تصویر ۲، شماره رده در فهرست‌برگه ۳ / SF است. با مراجعه به کتاب رده S ملاحظه می‌شود که شماره صحیح این کتاب SF 511.3 است. همان‌گونه که در فهرست‌برگه قبل اشاره شد، اشتباه حروفچینی باعث حذف شماره ۵۱۱ گردیده است.

حمیدی، محمد سعید، ۱۳۴۵-	حمیدی، محمد سعید، ۱۳۴۵-
مدیریت و اقتصاد پرورش شتر مرغ در ایران/ تالیف و ترجمه محمد سعید حمیدی. - تهران: انتشارات بین الملل شمس، ۱۳۷۹.	مدیریت و اقتصاد پرورش شتر مرغ در ایران/ تالیف و ترجمه محمد سعید حمیدی. - تهران: انتشارات بین الملل شمس، ۱۳۷۹.
(۱۲۰) ص.: مصور، نقشه، نمودار.	(۱۲۰) ص.: مصور، نقشه، نمودار.
فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.	فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه: ص. ۱۱۷-۱۱۸	کتابنامه: ص. ۱۱۷-۱۱۸
۱. شتر مرغها- ایران- پرورش. الف. عنوان.	۱. شتر مرغها- ایران- پرورش. الف. عنوان.
۸ ح ۱۹ / الف / ۳ / SF	۸ ح ۱۹ / الف / ۳ / SF
کتابخانه ملی ایران	۶۴۹-۷۹ م

تصویر ۲. فهرست‌برگه پیش از انتشار کتاب
«مدیریت و اقتصاد پرورش شتر مرغ در ایران»

۲. اشتباهات غیر حروف‌چینی الف. اشتباهات مربوط به کتاب‌های تالیفی

تصویر ۳. فهرست‌برگه پیش از انتشار کتاب «طب سوزنی در دامپزشکی»

در تصویر ۳، با مراجعه به کتاب سرعنوان‌های موضوعی فارسی ویرایش ۳ در می‌یابیم که اولاً: در زیر موضوع «دامها» تقسیم فرعی «پزشکی سوزنی» وجود ندارد. ثانیاً: در زیر موضوع «پزشکی سوزنی» نیز اجازه افزودن آن به موضوعات دیگر از جمله «دامها» داده نشده است. با این حال اگر بپذیریم که تقسیم فرعی «پزشکی سوزنی» زیر موضوع «دامها» در ویرایش بعدی سرعنوان‌های موضوعی فارسی اضافه شود و بنابراین موضوع «دامها ± پزشکی سوزنی» درست تلقی شود، در این صورت معادل لاتین آن "Veterinary Acupuncture" خواهد بود.

لازم به توضیح است که در سرعنوان‌های موضوعی فارسی معادل لاتین موضوع «پزشکی سوزنی»، "Acupuncture" قید گردیده است. در همین منبع "Alternative Medicine" معادل لاتین «پزشکی جایگزین» است نه «پزشکی سوزنی». برای رده‌بندی این کتاب با مراجعه به کتاب رده S ملاحظه می‌شود که رده مربوط به موضوع "Veterinary Acupuncture" SF 914.5 است و SF ۷۴۵/۵ که در فهرست‌برگه پیش از انتشار این کتاب آورده شده

است مربوط به موضوع "Alternative Veterinary Medicine" است و نه موضوع "Veterinary Acupuncture".

شماره رده صحیح (تصویر ۴) در داخل متن کتاب رده، آورده شده است. به تصویر ۵ بنگرید. شماره رده در این فهرست برگه ۱۶۷/م۲ SH است. در صورتی که با مراجعه به کتاب رده S مشخص می‌شود که شماره‌های SH 167.A-Z مربوط به پرورش انواع ماهی‌هاست و نه بیماری‌های آنها. در متن کتاب رده S، رده SH179.A-Z مربوط به بیماری‌های انواع ماهی‌هاست. قابل ذکر است که در نمایه کتاب رده S شماره رده اختصاصی موضوع این کتاب که معادل لاتین آن در سرعنوان موضوعی فارسی "Salmon-Diseases" است، دقیقاً در بالای شماره رده ناصحیح این فهرست برگه قرار دارد.

شماره رده صحیح در تصویر ۶ آورده شده است.

SF	ANIMAL CULTURE
	Veterinary medicine
910.L8	2 WHUGLHDM/DQGFRQGLWRQV \$ = ± &RQMKHC
910.M48	Loco-weed disease
910.S5	Metabolic disorders
910.T8	Shock
910.W38	Tumors
۹۱۰,۵	Water-electrolyte imbalances. Acid-base imbalances
	Veterinary orthopedics
	Veterinary surgery
911	General works
912	Dehorning
913	Surgical instruments
914	Anesthesia
	Veterinary surgical emergencies. Veterinary traumatology
	&I 6) 6 6KRFN
914.3	General works
914.4	Fractures
	&I 6)) UDFWUHV/QKRUH
914.5	Veterinary acupuncture

تصویر ۴. شماره SF 914.5 در متن کتاب رده S

سلطانی، مهدی، ۱۳۴۳-
 بیماری‌های آزاد ماهیان / تالیف مهدی سلطانی. - تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات و چاپ، ۱۳۸۰.
 ۴۴۴ ص.: مصور. - (انتشارات دانشگاه تهران؛ شماره ۲۵۴۹).
 ISBN 964-03-4480- X
 فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیپا.
 کتابنامه.
 ۱. ماهی آزاد- بیماریها. الف. دانشگاه تهران. موسسه انتشارات و چاپ. ب. عنوان.
 ۸ س ۲ / م ۱۶۷ SH
 کتابخانه ملی ایران
 ۲۸۲۴۴-۸۰ م

تصویر ۵. فهرست‌برگه پیش از انتشار کتاب «بیماری‌های آزاد ماهیان»

SH	AQUACULTURE . FISHERIES. ANGLING
	Aquaculture
	Fish culture
	Diseases and adverse factors
	Individual diseases.
	Pollutants, parasites
177.S75	Stress
177.T45	Thermal stress
177.T7	Trematodes
177.T86	Tumors
177.V35	Vanadium
177.V57	Viruses
	Water levels, see SH173. 5
177.W64	Wood pulp industry
177.Z5	Zinc
179.A-Z	Diseases and pests of individual species, A-Z
	For diseases of individual aquarium fish, see SF458.A ⁺
179.B6	Black bass
&	&DS
&	&DMK
	&KQOQFDWK VH6+ &
179.E45	Eels
179.H3	Halibut
179.O94	Oysters
179.S28	Salmon

تصویر ۶. شماره ۱۷۹.۵۲۸ SH در متن کتاب رده S

اطیابی، ناهید، ۱۳۲۸-	
کلینیکال پاتولوژی دامپزشکی: روش های آزمایشگاهی / تالیف ناهید اطمیابی.- تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات و چاپ، ۱۳۸۴.	
بیست و شش، [۴۲۷] ص: جدول.- (انتشارات دانشگاه تهران؛ شماره ۲۷۰۴)	
±	6%1
فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.	
کتابنامه.	
۱. دامها- آسیب شناسی- دستنامه آزمایشگاهی. الف. دانشگاه تهران. موسسه انتشارات و چاپ. ب. عنوان.	
۱۳۸۴	SF ۷۶۹ / الف ۸ ک ۸
۸۴-۵۵۵۴ م	کتابخانه ملی ایران

تصویر ۷. فهرست برگه پیش از انتشار کتاب

«کلینیکال پاتولوژی دامپزشکی: روش های آزمایشگاهی»

شماره رده کنگره در این فهرست برگه به تبع موضوع نادرست آن، اشتباه است. موضوع نادرست فهرست برگه می رساند که تهیه کننده این فهرست برگه یا از ویرایش سوم سرعنوان های موضوعی فارسی استفاده نکرده است و یا معادل دقیق فارسی اصطلاح کلینیکال پاتولوژی را نمی دانسته و صرف دانستن معادل فارسی پاتولوژی به تعیین موضوع اقدام کرده است. حال آن که با مراجعه به یک فرهنگ دامپزشکی می توانست به مفهوم صحیح عنوان کتاب مذکور دست یابد. سپس با مراجعه به سرعنوان های موضوعی فارسی، موضوع صحیح این کتاب یعنی «دامها-- آسیب شناسی بالینی-- دستنامه های آزمایشگاهی» را استخراج کند و در این صورت شماره صحیح این کتاب، SF 772.6 است. شماره صحیح در تصویر ۸ آورده شده است.

SF	ANIMAL CULTURE
	Veterinary medicine
	' IJ QRMV± & ROMXHG
	Biopsy, see SF772.65
772. 5	Physical diagnosis
772. 55	Endoscopy
	Radiodiagnosis, see SF757.8
772. 58	Ultrasonography
	Laboratory diagnosis. Veterinary clinical pathology
772. 6	General works

تصویر ۸. شماره SF772.6 در متن کتاب رده S

ب. اشتباهات مربوط به کتاب های ترجمه

Davies, Andrew R. اندرو دیویس،
میکروبیولوژی گوشت/ اندرو دیویس، رونالد جورج یورد؛ ترجمه مهراں اعلمی، علی خامسان؛ ویراستار احمد پروجردی و زهره خداجوی اشپلا. - تهران: شرکت جهاد تحقیقات و آموزش، ۱۳۸۰.
ح، ۴۶۶ ص: جدول، نمودار. - (موسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی؛ ۸. گروه علوم و صنایع غذایی؛ ۱)
± 6%1
فهرست نویسی براساس اطلاعات فیپا.
عنوان اصلی: The Microbiology of Meat and Poultry
کتابنامه.
۱. گوشت- میکروب شناسی. ۲. مرغ و خروس ها- میکروب شناسی. الف. بورد، رونالد جورج، ۱۹۳۲- Board, Ronald George ب. اعلمی، مهراں، مترجم. ج. خامسان، علی، مترجم. د. موسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی. ه. عنوان.
۹ د ۹ گ / TX ۵۵۶
۱۳۸۰
۳۸۰۶۳ - ۸۰ م
کتابخانه ملی ایران

تصویر ۹. فهرست‌برگه پیش از انتشار کتاب «میکروبیولوژی گوشت»

موضوع اول این کتاب با توجه به فهرست‌برگه تصویر، صرف‌نظر از آن که املائی میکروب‌شناسی با آن چه در سرعنوان‌های موضوعی فارسی آمده است تفاوت دارد، صحیح می‌باشد ولی شماره رده کنگره فهرست‌برگه اشتباه است. زیرا شماره مذکور در کتاب رده T گوشت را از نظر اقتصاد خانواده مورد توجه قرار داده است و به جنبه میکروب‌شناسی آن توجهی نکرده است. با بررسی این فهرست‌برگه مشخص می‌شود که تهیه‌کننده این فهرست‌برگه در تعیین شماره رده اصلی کنگره مربوط به موضوع «گوشت ± میکروب‌شناسی» دچار اشتباه شده است. در حالی که اگر معادل لاتین موضوع مذکور یعنی "Meat- Microbiology" را از سرعنوان‌های موضوعی فارسی استخراج نموده و سپس آن را با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره تطبیق می‌داد می‌توانست همان‌گونه که در تصویر ۱۰

مشاهده می‌شود، به شماره صحیح این موضوع (QR 117) دست یابد. از طرفی، از آنجا که این کتاب ترجمه است می‌توان با مراجعه به آپک کتابخانه‌های معتبر دنیا، شماره رده را اقتباس و پس از مقایسه با کتاب رده و حصول اطمینان از صحیح بودن آن، مورد استفاده قرارداد. از آپک‌های کتابخانه‌های معتبر

QR	MICROBIOLOGY
	Microbial ecology
	%\ WSHRI HQMURQP HQW&RQMXPFG
	Foods
	&I 73 +, Preservation in food processing
	&I 7; +, Food preservation in the home
115	General works
116	Eggs
117	Meat

تصویر ۱۰. شماره QR 117 در متن کتاب رده Q

در زمینه علوم می‌توان به آپک کتابخانه دانشگاه کوئینزلند استرالیا^۳ و آپک کتابخانه آهایو^۴ اشاره نمود. فهرست و شماره رده کنگره کتاب مذکور در آپک این دو کتابخانه در تصاویر ۱۱ و ۱۲ نمایش داده شده است.

The screenshot shows the University of Queensland Library Catalogue interface. The title of the book is 'The microbiology of meat and poultry / edited by Andrew Davies and Ron Board.' The publisher is Blackie Academic & Professional, London; New York, 1998. The edition is the 1st. The call number is QR117 .M527 1998. The status is AVAILABLE. The description is x, 346 p. : ill. : 24 cm. The bibliography includes bibliographical references and index. The subject is Meat -- Microbiology, Food -- Microbiology, and Food industry and trade. The other author is Davies, Andrew (Andrew R.). The ISBN is 0751403989.

تصویر ۱۱. فهرست برگه کتاب «میکروبیولوژی گوشت»
در آپک کتابخانه کوئینزلند استرالیا

Title **The microbiology of meat and poultry / edited by Andrew Davies and Ron Board**

Publish info London ; New York : Blackie Academic & Professional, 1998

Edition 1st ed

Descript'n x, 346 p. : ill. ; 24 cm

Note Includes bibliographical references and index

Subjects [Meat -- Microbiology](#)
[Food -- Microbiology](#)
Food -- industry and trade

Alt name [Davies, Andrew](#)
[Board, R. G](#)

LC NO QR117 .M53 1998

OCLC # 38935415

ISBN 0751403989

Isn/std # .b49577694

LCCN 97076803

تصویر ۱۲. فهرست‌برگه کتاب «میکروبیولوژی گوشت» در آپیک کتابخانه آهایو

Brooks, George Fredrich بروکس، جورج فردریک، ۱۹۲۵-م.

میکروبیشناسی پزشکی جاوتز/ ژئو. ف. بروکس، ژانت اس. بوتل، استفان آ. مورس؛ ترجمه عباس بهادر، تهران: سماط، ۱۳۸۳. ۴۶۴ ص.

ISBN : 964-5789-73-7

فهرست‌نویسی بر اساس فیپا

عنوان اصلی: Jawetz, Melnick & Adelbergs medical microbiology, 23rd ed

۱. میکروب شناسی پزشکی. الف. جاوتز، ارنست، ۱۹۱۶-م. Jaweta, Ernest میکروبیولوژی پزشکی. ب. باتل، جانست. ج. مورس، استیون Morse, Stephen د. بهادر، عباس، ۱۳۵۰-، مترجم و. عنوان ز. عنوان: میکروبیولوژی پزشکی.

۱۰ م ۳ ج ۸ / ۴۷ QR
۱۳۸۳

کتابخانه ملی ایران

۳۵۲۴۱ ± ۸۳ م

تصویر ۱۳. فهرست‌برگه کتاب «میکروب شناسی پزشکی جاوتز»

موضوع فهرست‌برگه تصویر ۱۳، صرف‌نظر از آن که املاي آن با آن چه در سرعنوان‌های موضوعی فارسی آمده است تفاوت دارد، به درستی انتخاب شده است ولی شماره رده در نظر گرفته شده برای موضوع «میکروب‌شناسی پزشکی» یعنی QR ۴۷/۸ اصلاً در کتاب رده Q وجود ندارد. تهیه‌کننده این فهرست‌برگه رده اصلی را به درستی تشخیص داده است. وی می‌توانست با استخراج معادل لاتین موضوع انتخابی یعنی "Medical Microbiology" از سرعنوان‌های موضوعی فارسی و سپس مراجعه به نمایه کتاب رده Q، شماره رده صحیح را استفاده کند. شماره صحیح این کتاب QR 46 است که در تصویر ۱۴ آورده شده است.

QR	MICROBIOLOGY
	Microbiology
1	Periodicals, societies, congresses, serial collections, yearbooks
6	&R0FWMZRUNV QROHID0
9	Dictionaries and encyclopedias
11	Terminology, notation, abbreviations &0WIIIFDRO 1 RP HCF0MIF &I 4 5 %DFWIL
13	Evolution
	History
21	General works
22.A-Z	By region or country, A-Z
	Biography
30	&R0FWMH
31.A-Z	Individual, A-Z
	e.g.
31.F5	* Fleming, Alexander
41	General works, treatises, and textbooks
41.2	Through 1969
	1970-
	By discipline
46	Medical microbiology

تصویر ۱۴. شماره QR 46 در متن کتاب رده Q

این کتاب ترجمه را نیز می‌توان در آپک کتابخانه‌های کوئینزلند استرالیا و کتابخانه‌های جستجو کرد. همان‌گونه که در تصویر ۱۵ و ۱۶ مشاهده می‌شود، شماره این کتاب در آپک این دو کتابخانه QR 46 است که با کتاب رده Q مطابقت کامل دارد.

my.UQ   UQ HOME   SEARCH   CONTACTS   STUDY
NEWS   EVENTS   MAPS   LIBRARY

Library Catalogue

Title **Jawetz, Melnick & Adelberg's medical microbiology / Geo. F. Brooks, Janet S. Butel, Stephen A. Morse.**

Publisher New York : Lange Medical Books/McGraw-Hill, Medical Pub. Division, 2004.

Edition 23rd ed.

Access in-library	Call Number	Status
Biol Sci	QR46 .J37 2004	AVAILABLE

Description ix, 818 p. : ill. ; 24 cm.

Series [Lange medical book.](#)

Bibliography Includes bibliographical references and index.

Subject [Medical microbiology.](#)

Other author [Butel, Janet S.](#)
[Morse, Stephen A.](#)
[Brooks, Geo. F. \(George Frank\), 1938-](#)
[Jawetz, Ernest, 1916-](#) [Medical microbiology.](#)

Variant title [Medical microbiology](#)

ISBN 0071412077 (pbk.)

تصویر ۱۵. فهرست‌برگه کتاب «میکروبیولوژی پزشکی جاوتز»
در آپک کتابخانه کونینز لند استرالیا

Start Over Save for Export View MARC Format Return to List Limit / Sort

Record 8 of 8
Record: [Prev](#) [Next](#)

Author	Brooks, George F
Title	Jawetz, Melnick, & Adelberg's medical microbiology / Geo. F. Brooks, Janet S. Butel, Stephen A. Morse
Publish info	New Yor, N.Y. : Lange Medical Books/McGraw-Hill, Medical Pub. Division, c2004
Edition	23rd ed.
6 OhioLINK libraries have this item REQUEST THIS ITEM	
Descript'n	xi, 818 p. : ill. (some col.) ; 26 cm
Series	Lange medical book
Note	Includes bibliographical references and index
Subjects	Medical microbiology
Alt name	Butel, Janet S Morse, Stephen A Jawetz, Ernest. Medical microbiology
Other titles	Jawetz, Melnick, and Adelberg's medical microbiology
LC NO	QR46 .B76 2004
Nlm no	QW 4 J41 2004
OCLC #	54967340

تصویر ۱۶. فهرست‌برگه کتاب «میکروبیولوژی پزشکی جاوتز»
در آپک کتابخانه آهایو

همان‌گونه که در تصویر ۱۷ مشاهده می‌کنید شماره رده به تبع موضوع نادرست آن، اشتباه است. اولین موضوع صحیح این کتاب «روده‌ها- میکروب شناسی» است و در این صورت شماره رده کنگره صحیح QR 171.I6 است که با مراجعه به آپک کتابخانه کوئینزلند استرالیا (تصویر ۱۸)، آپک کتابخانه آهایو (تصویر ۱۹) و کتاب رده Q (تصویر ۲۰) این شماره استخراج گردیده است.

Fuller, Roy	فولر، روی، ۱۹۳۳ ±
پروبیوتیکها و کاربرد آنها در تغذیه دام و طیور/ تالیف روی فولر؛ ترجمه نادر افشار مازندران، ابوالفضل رجب؛ زیر نظر محمد مهدی کیایی. - تهران: نوربخش، ۱۳۸۰.	
۳۹۲ ص.: مصور، جدول.	
ISBN 964-66-25-49-5	فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.
Probiotics: the scientific bases	عنوان اصلی:
۱. دامها- تغذیه. ۲. مکملهای مواد غذایی. ۳. باکتریها. ۴. دامها- اندامهای گوارشی. ۵. پرندگان- تغذیه. ۶. دامها- میکروب شناسی. الف. افشار مازندران، نادر، ۱۳۴۸- مترجم. ب. رجب، ابوالفضل، ۱۳۴۱-، مترجم. ج. کیایی، محمد مهدی، ۱۳۲۵- د. عنوان.	
۴ پ ۹ ف SF ۹۵/	
۱۳۸۰	
۲۴۱۶۹-۸۰ م	کتابخانه ملی ایران

تصویر ۱۷. فهرست‌برگه پیش از انتشار کتاب
 «پروبیوتیکها و کاربرد آنها در تغذیه دام و طیور»
 پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 پرتال جامع علوم انسانی

my.UQ UQ HOME SEARCH CONTACTS STUDY
NEWS EVENTS MAPS LIBRARY

Library Catalogue
UQ Library

[Catalogue Help](#) | [Ask a Librarian](#) | [Catalogue](#) | [Loans](#) | [Course Resources](#) | [Databases](#) | [Document Delivery](#)

Title **Probiotics : the scientific basis / [edited by] Roy Fuller.**

Publisher London, England ; New York : Chapman & Hall, 1992.

Edition 1st ed.

Access in-library	Call Number	Status
Biol Sci	QR171.16 P76 1992	DUE 03-02-07
Gatton	QR171.16 P76 1992	AVAILABLE

Description 398p : ill ; 25cm.

Bibliography Includes bibliographies.

Subject [Intestines -- Microbiology.](#)
[Dietary supplements -- Microbiology.](#)
[Animals -- Food -- Microbiology.](#)

Other author [Fuller, R. \(Roy\), 1933-](#)

ISBN 0412408503

تصویر ۱۸. فهرست‌برگه کتاب «پروبیوتیک‌ها و کاربرد آن‌ها در تغذیه دام و طیور» در آپک کتابخانه کوئینزلند استرالیا

Support OhioLINK ? Help and Live Chat OhioLINK Home Search Tips All Databases

Title **Probiotics : the scientific basis / Roy Fuller, [editor]**

Publish info London ; New York : Chapman & Hall ; New York : Van Nostrand Reinhold, c1992

Edition 1st ed

Descript'n x, 398 p. : ill. ; 24 cm

Note Includes bibliographical references

Subjects [Intestines -- Microbiology](#)
[Dietary supplements -- Microbiology](#)
[Animals -- Food -- Microbiology](#)
[Intestines -- microbiology](#)
[Food, Fortified](#)

Alt name [Fuller, R](#)

LC NO QR171.16 P76 1992x

OCLC # 26611378

ISBN 0412408503 (Chapman & Hall)
0442315376 (Van Nostrand)

Isn/std # 0815-35560

تصویر ۱۹. فهرست‌برگه کتاب «پروبیوتیک‌ها و کاربرد آن‌ها در تغذیه دام و طیور» در آپک کتابخانه آهایو

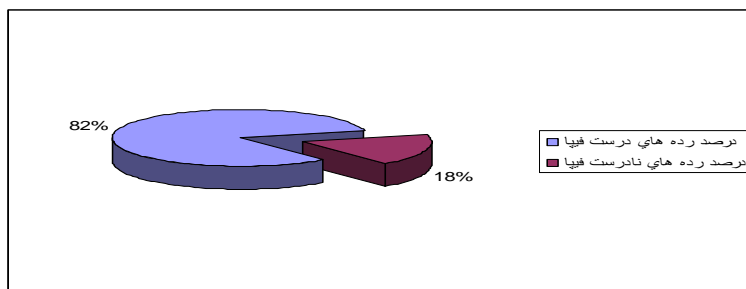
QR MICROBIOLOGY
 Microorganisms in the animal body
 % R U J D Q R U V W X P H W \$ = ± & R Q M X H G
 171.I6 Intestines

تصویر ۲۰. شماره QR 171.I6 در متن کتاب رده Q

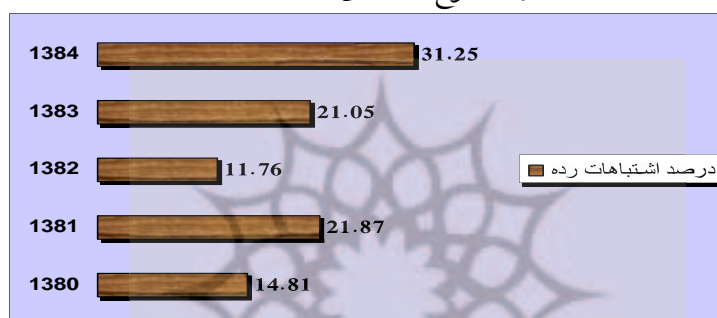
نتیجه‌گیری

در بررسی انجام شده مشخص گردید که از تعداد ۱۵۵ عنوان کتاب فارسی، تعداد ۲۸ عنوان (۱۸ درصد کل کتاب‌های تحت بررسی) دارای اشتباهات بدیهی در شماره رده‌بندی کنگره بوده‌اند (نمودار ۱). این اشتباهات نیز به تفکیک سال نسبت به کل کتاب‌های سازماندهی شده درصدگیری شده‌اند (نمودار ۲). با توجه به اشتباهات متعدد در شماره‌های رده کتاب‌ها در فهرست‌نویسی پیش از انتشار، ماده (۲) آیین‌نامه اجرایی فهرست‌نویسی پیش از انتشار، که هدف از فیپا را بیان می‌کند، مخدوش می‌شود. زیرا از آنجا که فیپا دقت و صحت کافی در امور فهرست‌نویسی را ندارد سبب سلب اعتماد کارکنان متخصص فهرست‌نویسی می‌شود و آنان را مجبور به نادیده گرفتن رده‌های موجود در فیپا و یا مقایسه آن با کتاب‌های رده کنگره می‌نماید. در هر دو حالت، این مسئله باعث دوباره‌کاری خواهد شد. با اصلاح شماره‌های اشتباه فیپا و بذل توجه در این زمینه توسط کتابداران یکدستی در امور فهرست‌نویسی از بین می‌رود. اگر کتابداران برای رعایت یکدستی، به پذیرش بی‌چون و چرای شماره‌های رده فیپا اقدام کنند، در این صورت از یک طرف هدف از رده‌بندی کتاب‌ها که همانا قرار گرفتن کتاب‌های هم موضوع در کنار هم است خدشه‌دار می‌شود و این امر خود نقض آشکار قوانین دوم و چهارم رائگاناتان است که بیان می‌دارد: هر خواننده باید بتواند کتابش را بیابد و در وقت خواننده باید صرفه‌جویی کرد. (مزینانی، ۱۳۷۹، ص ۸۰) و از طرف دیگر در کتابخانه‌هایی مانند کتابخانه تحت بررسی این مقاله که کتاب‌های فارسی و لاتین در کنار هم در قفسه‌ها قرار می‌گیرند، با پذیرفتن شماره‌های اشتباه فیپا، به جای این که کتابی به زبان اصلی و ترجمه آن در کنار هم قرار گیرد، در دو مکان متفاوت و گاه بسیار دور از یکدیگر قرار می‌گیرد.

نمودار ۱. درصد شماره‌های رده کنگره درست و نادرست فیپا در مجموع سال‌های ۱۳۸۰-۱۳۸۴

نمودار ۲. درصد اشتباهات شماره رده کنگره فیپا به تفکیک سال‌های ۱۳۸۰-۱۳۸۴

نمودار ۲ بیانگر این نکته است که گذشت زمان هیچ‌گونه تاثیری در افزایش ضریب دقت کتابدازانی که در تعیین شماره رده فهرست‌برگه‌های فیپا همکاری کرده‌اند، نداشته است.

پیشنهادها

برای پرهیز از اشتباه و بالا بردن ضریب دقت در شماره‌های رده کنگره فیپا، موارد زیر پیشنهاد می‌شود:

- ۱- برای اقتباس شماره رده صحیح، از منابع مختلف (سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره آمریکا، & \$ 23 کتابخانه‌های دنیا و کتاب‌های رده کتابخانه

کنگره) به معادل‌های لاتین موضوعات در سرعنوان‌های موضوعی فارسی توجه شود.

۲- سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره می‌تواند در تعیین محدوده رده و در پاره‌ای موارد شماره رده اختصاصی موضوع مورد نظر، کمک شایانی نماید.

۳- در مورد کتاب‌های ترجمه به غیر از آپیک کتابخانه کنگره آمریکا از آپیک کتابخانه‌های معتبر دیگری در زمینه‌های موضوعی مختلف استفاده گردد. همان‌گونه که در متن حاضر اشاره گردید، آپیک دو کتابخانه کوئینزلند و اُهایو براساس تجارب نگارندگان در زمینه موضوعی علوم (پایه، پزشکی و کشاورزی) معتبر است.

۴- در مورد کتاب‌های تالیف نیز می‌توان با مراجعه به آپیک کتابخانه‌های معتبر دنیا، شماره رده کتاب‌های هم موضوع با کتاب مورد نظر را پیدا کرد.

۵- شماره‌های استخراج شده از آپیک کتابخانه‌ها را پس از مطابقت با کتاب‌های رده کنگره و حصول اطمینان از صحت آنها مورد استفاده قرار داد.

۶- از آنجا که فهرست نویسان مخصوصاً آنهایی که در کتابخانه ملی فعالیت دارند با تمامی دانش بشری در موضوع‌های بسیار متنوع سر و کار دارند و از طرفی تخصص‌های موضوعی در حوزه‌های مختلف را ندارند، لذا پیشنهاد می‌شود تا آنجا که امکان دارد برای سازماندهی و تهیه فیپا، کتاب‌های هم موضوع دسته‌بندی شده و کتاب‌های یک موضوع خاص، همیشه به گروه خاصی از کتابداران واگذار شود تا بعد از مدتی در آن زمینه موضوعی تخصص پیدا کرده و موضوعات و شماره‌ها با دقت بیشتری تعیین گردد.

پی‌نوشت‌ها

1. www.nlai.ir
2. Veterinary clinical pathology -- Laboratory manuals.
3. <http://www.library.uq.edu.au/ias/mainmenu.html>
4. <http://olc1.ohiolink.edu/search/>

منابع

ابرامی، هوشنگ (۱۳۷۸). *شناختی از دانش‌شناسی (علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی)*. (به کوشش رحمت‌الله فتاحی). (ویرایش ۲). تهران: نشر کتابدار.

اطیابی، ناهید (۱۳۸۴). *کلینیکال پاتولوژی دامپزشکی: روش‌های آزمایشگاهی*. تهران: موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران.

بروکس، جورج فردریک و دیگران (۱۳۸۳). *میکروبیولوژی پزشکی جاوتز*. (عباس بهادر و دیگران، مترجم). تهران: سماط. - (نشر اثر اصلی ۲۰۰۴).

حمیدی، محمدسعید (۱۳۸۰). *مدیریت و اقتصاد پرورش شترمرغ در ایران*. تهران: انتشارات بین الملل شمس.

خیری خامنه، مهرداد (۱۳۸۰). *طب سوزنی در دامپزشکی*. تهران: نوربخش.

دیویس، اندرو؛ بورد، رونالد جورج (۱۳۸۱). *میکروبیولوژی گوشت*. (مهران اعلمی و علی خامسان، مترجم). تهران: شرکت جهاد تحقیقات و آموزش. - (نشر اثر اصلی ۱۹۹۸).

راس، لینزی جی؛ راس، باربارا (۱۳۸۴). *فنون بیهوشی و تسکین در آبیان*. سعید میرزرگرو مسعود صیدگر، مترجم). تهران: موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران. - (نشر اثر اصلی ۱۹۹۹).

سلطانی، پوری؛ فانی، کامران (۱۳۸۱). *سرعنوان‌های موضوعی فارسی*. (ویرایش ۳). تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.

سلطانی، مهدی (۱۳۸۰). *بیماری‌های آزاد ماهیان*. تهران: موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران.

فتاحی، رحمت‌الله (۱۳۷۹). *فهرست‌نویسی: اصول و روش‌ها*. (ویرایش ۳). مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد.

فولر، روی (۱۳۸۰). *پروبیوتیک‌ها و کاربرد آن‌ها در تغذیه دام و طیور*. (نادر افشار مازندران و ابوالفضل رجب، مترجم). تهران: نوربخش. - (نشر اثر اصلی ۱۹۹۲).

فهرست‌نویسی پیش از انتشار (فیپا). بازیابی ۱۳۸۵، از سایت سازمان اسناد و کتابخانه ملی:

http://www.nlai.ir/nli/to_pub_services/fipa.asp

کوکبی، مرتضی (۱۳۸۱). «در سال های ۷۸ و ۷۹ اتفاق افتاد: بررسی دو مورد فهرست‌نویسی پیش از انتشار». کتابداری. ۳۶ (۳۹)، ۷-۲۲.

مزینانی، علی (۱۳۷۹). کتابخانه و کتابداری. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).

/ IEUD\ RI &RQ UHW &DMRJ IQ 3 ROF\ DQG 6XSSRUW2 IIIFH / IEUD\ RI
of Congress classification. 4 6FHQFHZ DKIQ WRQ ' & / IEUD\ RI
&RQ UHW

/ IEUD\ RI &RQ UHW &DMRJ IQ 3 ROF\ DQG 6XSSRUW2 IIIFH Library
of Congress classification. 6 \$ JUEXOMUHZ DKIQ WRQ ' & / IEUD\ RI
&RQ UHW

/ IEUD\ RI &RQ UHW &DMRJ IQ 3 ROF\ DQG 6XSSRUW2 IIIFH Library
of Congress classification. 7 7 HFKROR\ Z DKIQ WRQ ' & / IEUD\ RI
&RQ UHW

2 KIR / IEUD\ DQG, QIRUP DMRQ 1 HZ RUN2 KIR/ IQN/ IEUD\ &DMRJ 5 HMYHG
2006, from <http://olc1.ohiolink.edu/search/>

7 KH 8 QYHMW 2 I 4 XHQMDQG \$ XWDD &DMRJ XH 5 HMYHG IURP
<http://www.library.uq.edu.au/ias/mainmenu.html>

